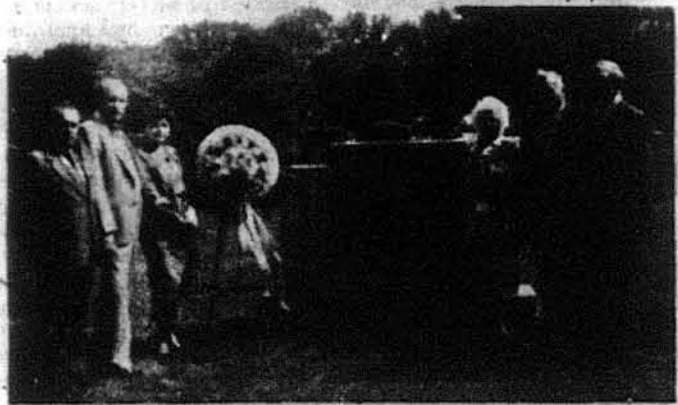

ЕКЗЕКУТИВНИ УРЯДОВЦІ ТА ПРАЦІВНИКИ УНС І „СВОБОДИ” ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ РОМАНА СЛОБОДЯНА

Екзекутивні урядовці УНС і члени родини св. п. Романа Слободяна під час покладення вінка на його могили в 40-ий день його смерті 30-го червня 1982. На фото біля могили (зліва): головний секретар Володимир Сохан, головний редактор д-р Іван Фліс та головний касир пані Уляна Дячук, а по другому боці біля могили дочка Покійного пані Галина з мужем Мирославом Сидоровичем та син Покійного, колишній довголітній управитель Союзнаки, Данило Слободан. Молодий син Покійного, Григорій, не міг взяти участі в цій жалобній відправі і зустрічі.

Джерзі Сіті. — Участь у заупокійній св. Літургії і панахиді в місцевій церкві та вінком живих квітів і тихою молитвою на могилах, затруднені в Головній Канцелярії екзекутивні урядовці Українського Народного Союзу та деякі з працівників УНС і „Свободи” разом із сином, дочкою і зятєм Романа Слободяна, вшанували світлу пам'ять цього довголітнього головного „залізничного” касира УНС у 40-ий день його смерті в середу, 30-го червня 1982.

Св. Літургію і панахиду у місцевій церкві св. Петра і Павла і парох о. Іван Висоцький в год. 8-й разю та в приватності головного редактора д-ра Івана Фліса, головного касира пані Уляни Дячук та головного секретаря Володимира Сохана, редактора-смерита Антона Драгана та кількох працівників Головної Канцелярії УНС і в-ва „Свобода”, як також дочку Покійного пані Галини з мужем Мирославом Сидоровичем, і сина Данила.

Після відправи в церкві головні екзекутивні урядовці, разом з членами родини Покійного, відвідали його могилу на Вічнозеленому цвинтарі в Елізабет, Н. Дж., та поклали на ній вінок квітів і змовили молитву. Тісні останки св. п. Романа Слободяна спочили в могилі біля його померлої раніше дружини Анни в безпосередньому сусідстві могили його довголітнього співпрацівника і друга св. п.

Св. п. Роман Слободан, який приїхав до Америки 20-літнім юнаком в 1909 році і вже того самого року вписався в члени УНС, в 1917 році був обраний на головного радного УНС, а три роки пізніше, в 1920-му році, коли в касі УНС було 586,317.98 доларів, був обраний на головного фінансового секретаря — головного касира. На цьому пості він працював аж до свого відходу на смертну в 1966-му році, коли в ті ж касі УНС було вже 33,985,454.97 доларів.

Черговий осяг УМ в Нью Йорку

Нью Йорк, Н. Й. — Тому п'ять і півроку, коли тут створено Український Музей (УМ), Департамент освіти в стейтсовому Уряді надав йому тимчасовий чартер. Звичайно, цього роду процедуру переходять усі новостворені установи. Заки надають привілей постійного чартеру установі, Уряд перевіряє тривкість її існування, рівень її програми, та як вона вив'язується із ролі, для якої її створено.

Після свого трірічного існування УМ розпочав заходи за встановлення постійного чартеру. Цією справою займався адвокат Юрій Волинець, правний дорадник Музею, який підготував відповідну аплікацію та іздів до Олбані, щоб

пред'явити документацію про діяльність Музею. У відповідь — Департамент освіти прислав свого інспектора, завданням якого було перевірити на місці — в якому стані знаходиться Музей, які перспективи його розвитку та його планування на майбутнє. Як можна було довідатися із декількох нападів — звіт інспектора був дуже прихильний до Музею.

У п'ятницю, 24-го червня ц.р. Департамент освіти телефонічно повідомив Управу Українського Музею про надання йому постійного чартеру.

Новий постійний чартер — це черговий осяг Українського Музею у Нью Йорку.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська). — Не часто трапляється читачеві бачитися з його „володарем дум”, тому заповідана візита письменника, публіциста, журналіста і політичного мислителя в редакції „Свободи”, у понеділок, 7-го червня, була дуже небуденною подією. В редакції чекали на автора мемуарної книги з критикою марксизму — „Обеззброєне суспільство”. Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці, що піаруку тому побачила світ і дивинула українську політичну думку на вищий щабель угору.

Твір, на який чекала українська діаспора 17 років, написав Петро Балей. І згаданого дня автор у товаристві приятеля Ярослава Клима відвідав Головного Канцелярія Українського Народного Союзу і редакцію щоденника.

При нагоді він обговорив тут, у видавничстві, видання нової книги, під назвою „Пан”, збірку новел на 250-300 сторінок, що вже зазвичай була перекладена до в-ва, і про це була ділова мова в Канцелярії.

Письменник мгр Петро Балей проживав постійно в Каліфорнії і не часто бував на сході ЗСА, хоч це тут у „Свободі”, „Сучасності” і в „Амеріці” друкуються його знамениті статті. Як журналіст, він займає одне з чільних місць серед українських працівників пера, а його статті-есеї, такі, як „Коли станемо політичним народом?”, „Чи може бути комунізм без марксизму?”, „Доки житиме за чужим розумом?”, „Щодо про демократичний ритуал без політичної доцільності”, та

ГІНКЛІ КАЖЕ, ЩО ВІН „ДОПОМІГ” РЕГЕНОВІ

Вашингтон. — Визнаний невинним, через психічну хворобу за спробу вбивства президента Роналда Регена Джан Гінклі, дав перше інтерв'ю кореспондентів газети „Вашингтон Пост” Лорі Кернан, у якому він стверджує, що „допоміг” своїм вчинком спонсорувати ім'я Президента.

Згадана кореспондентка телефонічно розмовляла з Гінклі на протязі однієї години. В цьому невичномому інтерв'ю він висловлював навіть своє здивування вислідом рішення лави присяжних, бо думав, що вони (лава присяжних) не витримують тиску з усіх сторін і визнають його винним. „Я навіть приготував слово на чотири сторінки друку”, — заявив Гінклі кореспондентці, — яке збирався прочитати на суді після висинення вироку. Мені цілком не жаль Регена і МекКарті (поліцейця, поранений під час замаху), але нічого не знаю про жодесь Делеганті. Своїми пострілами я дуже допоміг Президенту. Після того, як він був поранений, його популярність зросла на 20 відсотків”.

Єдиною людиною, якій Гінклі висловив співчуття, є пресовий секретар Білого Дому Джеймс Брейлі, що залишився після пострілів замахівця на все життя інвалідом. „Коли я побачив, що Брейлі лежить на землі з простріленою головою, — заявив Гінклі, — я потрапив у нього як манекен, а не людину, і в мене не було до нього жадного співчуття. Але тепер, коли я довідався, про його страждання і інвалідність, я відчуваю великий жаль за цей свій вчинок. Брейлі лише був випадковою жертвою, бо знаходився у невідповідному місці у хвилину стріляння”.

Торкаючись перебігу його процесу, Брейлі підкреслює, що він хотів зізнатися, але адвокати не давали йому такої змоги. Відповідаючи на запитання кореспондентки, Гінклі зазначає, що він дійсно не був при повній психічній свідомості, коли виконував атентат на президента Регена. „Я тільки хотів звернути на себе увагу тих, яких я найбільше любив — своїх батьків і Джоді Фостер, молодій телевізійній актрисі. Хотілося, щоб хтось і мене любив на цьому світі”.

На питання, чи він вважає себе психічно здоровою людиною, Гінклі відповів, що не може з певністю відповісти на таке дуже складне питання, бо це, мовляв, справа фахівців. Якщо, однак, лікарі ствердять, — сказав Гінклі, — що він хворий „тоді я не настільки винним на негайному звільненні зі шпиталю, але коли визнають здоровим, я поїду додому, не зважаючи на те, чи подобається це комусь, чи ні”, — заявив в кінці інтерв'ю Гінклі.

На питання, чи він вважає себе психічно здоровою людиною, Гінклі відповів, що не може з певністю відповісти на таке дуже складне питання, бо це, мовляв, справа фахівців. Якщо, однак, лікарі ствердять, — сказав Гінклі, — що він хворий „тоді я не настільки винним на негайному звільненні зі шпиталю, але коли визнають здоровим, я поїду додому, не зважаючи на те, чи подобається це комусь, чи ні”, — заявив в кінці інтерв'ю Гінклі.

Варшава, Польща. — Польська поліція подала до загального відомо, що у Вроцлаві заарештовано 257 поляків у зв'язку із демонстраціями тисяч робітників, які хотіли покласти вінки біля пропам'ятної таблиці „Солідарності”.

Це є найбільше число арештованих одного дня у Польщі від 3-го травня, коли відбулися демонстрації у Варшаві та всіх інших містах Польщі. Арештування прийшли в слід за інцидентами поміж поліцією та демонстрантами у Познані. Все це викликало атаку проурядової польської преси на „Солідарність” та її провідників. У тому самому часі особистий посланець Папи Івана Павла II, архієпископ Люблінський Піджиджак закінчив свою двотижневу гостину в Польщі для приготування есентаульної поїздки Папи літом цього року. Відвідини Папи у Польщі з приводу святкування 60-річчя Чорної Мадонни у Ченстохові стоять ще під знаком запити. Комуністичний польський уряд не знає, що вирішити, а Католицька Церква підкреслює, що приїзд Папи Івана Павла II є лише тоді можливий, коли буде повний спокій.

ПИСЬМЕННИК І ЖУРНАЛІСТ ПЕТРО БАЛЕЙ ВІДВІДАВ СХІД АМЕРИКИ

Під час відвідин у „Свободі” письменник Петро Балей (зліва) і Ярослав Клима.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська). — Не часто трапляється читачеві бачитися з його „володарем дум”, тому заповідана візита письменника, публіциста, журналіста і політичного мислителя в редакції „Свободи”, у понеділок, 7-го червня, була дуже небуденною подією. В редакції чекали на автора мемуарної книги з критикою марксизму — „Обеззброєне суспільство”. Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці, що піаруку тому побачила світ і дивинула українську політичну думку на вищий щабель угору.

Твір, на який чекала українська діаспора 17 років, написав Петро Балей. І згаданого дня автор у товаристві приятеля Ярослава Клима відвідав Головного Канцелярія Українського Народного Союзу і редакцію щоденника.

При нагоді він обговорив тут, у видавничстві, видання нової книги, під назвою „Пан”, збірку новел на 250-300 сторінок, що вже зазвичай була перекладена до в-ва, і про це була ділова мова в Канцелярії.

Письменник мгр Петро Балей проживав постійно в Каліфорнії і не часто бував на сході ЗСА, хоч це тут у „Свободі”, „Сучасності” і в „Амеріці” друкуються його знамениті статті. Як журналіст, він займає одне з чільних місць серед українських працівників пера, а його статті-есеї, такі, як „Коли станемо політичним народом?”, „Чи може бути комунізм без марксизму?”, „Доки житиме за чужим розумом?”, „Щодо про демократичний ритуал без політичної доцільності”, та

заявив Гінклі, — я потрапив у нього як манекен, а не людину, і в мене не було до нього жадного співчуття. Але тепер, коли я довідався, про його страждання і інвалідність, я відчуваю великий жаль за цей свій вчинок. Брейлі лише був випадковою жертвою, бо знаходився у невідповідному місці у хвилину стріляння”.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕГЕН ЗАПЕРЕЧИВ ЗАКИДИ ПРО ВМІШУВАННЯ ЗСА В ЛИВАНІ

Вашингтон. — Президент Роналд Реген, виступаючи у середу ввечері на підготовленій пресовій конференції, напередодні 10-денних вакацій в Каліфорнії, заперечив, що З'єднані Стейти Америки будь-коли давали „зелене світло” для Ізраїля окупувати чи атакувати західну частину Бейруту, але його Адміністрація підтримує вимогу прем'єра ізраїльського уряду Менахема Бегіна, щоб Палестинська Визвольна Організація і її збройне рама повинні покинути Ліван якнайшорше.

Перед цим Президент відчитав коротку заяву про економічні справи, зокрема соціальне забезпечення для пенсіонерів, заявляючи, що, не зважаючи на перебільшену критику демократії, республіканська Адміністрація дає за цю категорію американських громадян, які в минулому внесли свій вклад в економію ЗСА. Президент заповів, що, починаючи від 10-го липня ц.р., усі пенсіонери отримають 7.5 відсотка підвищення для покриття різниці інфляції і життєвого рівня.

Потім Р. Реген порушив проблеми Близького Сходу, а зокрема війну в Лівані; відкинувши порівняння військових акцій Ізраїля в Лівані до союської військової інвазії на Афганістан, бо, на його думку, не може існувати „держави в державі” із своїм урядом і військом, як це було у випадку Лівану і ПВО; накреслив найближчу мету ЗСА, а саме — якнайшорше закінчення конфлікту в Лівані і пологодження палестинської справи в дуї договору у Кемп Дейвіді.

У справі колишнього державного секретаря Александра Гейга Реген відмовився коментувати справу його уступлення, бо це, на думку Президента, „не принесло б жодної користі”. Натомість він з повним респектом і пошаною оцінив відтеперішню працю Гейга, відмічавши рівночасно, що змін у закордонній політиці

В Америці

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ФІЛЬМІВ ІЗ ПОПУЛЯРНО-НАУКОВИМ змістом мають сцени насильства, вбивства і жорстокості. Фільмові режисери борються, що таке є бажання публіки, яка вимагає щораз „сильніших” сцен. Психологи, як також відомий актор популярно-наукових романів І. Асімов, вважають, що посилення насильства в фільмах буде лише спонукувати до злочинів у житті спільноти, так як насильство в телевізії є причиною зросту кримінальності серед молоді.

МАТИ ТЕРЕЗА, ЩО ОДЕРЖАЛА НАГОРОДУ Нобеля за свою місіонерську працю в Індії, є тепер на відвідинах в Америці. Вона говорила на відкритті притулку для бездомних жінок в Ньюарку, у церкві св. Августина. Її лагідні та скромні слова підкреслювали кончесть нести допомогу потребуючим. „Про любов не треба говорити”, — сказала вона, — треба її показувати.”

АПАРАТ, ЯКИМ МІРЯЮТЬСЯ ВІДРУХИ, ЗВ'ЯЗАНІ із діями очей, людських і тваринних, може ствердити чи в їх організмі є якінебудь наркотики, інформую д-р Т. Вестерман, спеціаліст від недуг горла, носа та вуха. Він перерізав дослідів в тому напрямі на 800 пацієнтів і 90 конях та доказує, що апарат, який називають „Наркометр”, стверджує присутність в організмі таких наркотиків, як героїна, кокаїна, амфетаміна, насонні заспокійники, як також алкоголь.

РОДИНИ АМЕРИКАНСЬКИХ МОНАХІНЬ, ЩО згинули в Ель Сальвадорі ще в 1980 році, рішили судити американський Уряд за прикриття фактів та інформації про те вбивство. Більше як 60 конгресменів інтервеніювало у тій справі, вимагаючи від Державного департаменту точного висвітлення про те, що сталося в Сан Сальвадорі перед і після вбивства тих чотирьох монахинь. Всі ці зусилля були даремні і тому родини рішилися на те, щоб заскаржити Державний департамент за порушення права свободи інформації.

ЦЕРКВА СВ. ЙОСАФАТА В ГАРТФОРДІ, КОНН., є від останніх свят Різдва постійним місцем грабунків, крадіжів, а в місяці квітні убивства нічного сторожа. Причиною їх є молоді безробітні люди, що живуть у найближчій околиці церкви і використовують кожну можливість грабежу. Помимо того, парох церкви відмовляється її зачиняти, уважаючи, що місце молитви до Бога повинно бути все і для всіх відріте. Парохіяни тієї церкви, як і інших в тій околиці, домагаються від управи міста кращої охорони та більше поліціянтів.

В ОСТАННІЙ „ЧИСТЦІ” НЬЮЙОРКСЬКОЇ ПІДЗЕМКИ поліція арештувала одного дня 720 людей під різними претекстами. Усі вони мусять перейти переслухання і особисту ревізію. При арештованих знайдено багато зброї, наркотиків та крадених речей. Ті арешти, це акція поліції, щоби трохи зменшити кількість нападів та інших кримінальних вчинків у ньюйоркських підземках, які в останньому році збільшилися на 14 відсотків.

ВІДБУЛИСЯ ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ З НАГОДИ ПОЯВИ 3-ГО ТОМУ ТВОРІВ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

(УІС „Смолоскип”). — Об'єднання Українських Письменників „Слово” і В-во „Смолоскип” влаштували в травні 1982 року, разом з різними місцевими організаціями шість літературних вечорів з нагоди появи 3-го тому творів Миколи Хвильового. Ціллю вечорів було познакомити українську громаду з творчістю одного з найвидатніших українських письменників і мислителів нашого століття.

Вечори відбулися в Едмонтоні, Торонто, Оттаві, Монреалі, Вінніпегу і Мінеаполісі. На всіх цих вечорах з мистецьким читанням творів М. Хвильового — „Я (романтика)”, „Арабески” і вступ до „Сантиментальної історії” виступала Марта Гарасовська з Вашингтону, яку слухачі вітали, як найкращу інтерпретаторку Хвильового на Заході. Від В-ва „Смолоскип” на вечорах виступав О. Зінкевич, технічний редактор п'ятитомника творів М. Хвильового.

Едмонтон, 9-го травня. Вечір підготували Українська Стрілецька Громада і відділ ОУП „Слово”; він відбувся в залі УНО. Вечір відкрив голова УСГ Д. Шостак. Керівник Вечора — Юрій Стефанік. Доповідач — д-р Мирослав Шкандрий. Крім М. Гарасовської, яка читала „Я (романтика)”, „Арабески”, Роман Остафський читав оповідання „Мати”. Вступ і похвали на видання творів М. Хвильового дали — 1,255 дол.; книжок продано на 545 дол.

Торонто, 14-го травня. Вечір підготували місцевий відділ ОУП „Слово”; він відбувся в залі Інституту св. Володимира. Керівник Вечора — д-р Олександр Копач; доповідач — д-р Остап Тарнавський, голова ОУП „Слово”. У мистецькій частині виступив квартет УМІ класи проф. І. Ковалева у складі — Є. Кушак, І. Солонмон, А. Перфецький і Б. Ключас. Дохід із вступів і пожертв — 1,010 дол.; продаж книжок — 560 дол.

Оттава, 15-го травня. Вечір відбувся на Карлтонському університеті, його підготував місцевий відділ СУ СК-у. Вечір відкрив голова відділу СУСК-у Михайло Боцюрків; керував проф. Богдан Боцюрків. Доповідач проф. Борис Шнайдер з Оттавського університету, колишній співробітник Академії Наук УССР, на тему „Хвильовий — письменник? Дохід із вступу і пожертв — 132 дол.; продаж книжок — 330 дол.

Монреаль, 16-го травня. Вечір відбувся в залі УНО; його підготували місцевий Літературно-Мистецький Клуб і Т-во Українсько-Канадських Професіоналістів і Підприємців. Вечором керувала Адриана Лисак; доповідав — проф. Б. Шнайдер. У мистецькій частині виступила піаністка Марічка Долницька. Дохід із вступу і пожертв — 308 дол.; продаж книжок — 381 дол.

Вінніпег, 21-го травня. Вечір підготували українська читальня „Прогрес” спільно з місцевою групою прихильників „Смолоскипу”; він відбувся в залі Українського Культурного Осередку. Вечір відкрив представник „Прогресу” Антон Борис, керував проф. Ярослав Розумний з Манітобського університету. Про М. Хвильового говорив його сучасник письменник Олександр Гай-Головок. У мистецькій частині виступив вокальний квартет „Троянда” під мистецьким керівництвом Люба Білаш у складі — Оля і Наталя Буяр, і Маруся Паучок. Дохід із вступу і пожертв — 1,275 дол.; продаж книжок — 395 дол.

Мінеаполіс, 23-го травня. Вечір відбувся в залі української православної церкви св. Михайла, його відкрив представник „Смолоскипу” Андрій Каркоць. Вечором керував д-р Анатолій Лисий; доповідав Оксана Соловей. Дохід із вступів і пожертв — 410 дол.; продаж книжок — 252 дол.

У світі

В БУЕНОС АЙРЕСІ ЗВІЛЬНЕНО З В'ЯЗНИЦІ трьох англійських журналістів, які були заарештовані 13-го квітня ц.р. у зв'язку з закидом у шпигунстві. Звільнені журналісти могли відлетіти негайно до Європи, після того, як кожний з них зложив по 6,000 дол. кавші. Журналісти мали б стати перед аргентинським судом і якщо б визнали винними, то їм загрожувало б ув'язнення до восьми років. Звільнені журналісти заявили після прилету до Європи, що аргентинська поліція поведилася з ними коректно.

УРЯД КАНАДИ, ЩО МАЄ ВАЖКІ ПРОБЛЕМИ у зв'язку із високою інфляцією, безробіттям і зростаючими відсотками, пропонує тепер зменшення підвишок платень для державних урядовців. Це запропонував міністер фінансів Еллен Мек'кен, рівночасно подаючи, що підвишка не може бути більше як 6 відсотків, хоча річна інфляція у Канаді збільшилася тепер до 11.8 відсотка.

ЯК ПЕРЕДАЮТЬ ІЗ РИМУ ДЕЯКІ СПОСТЕРІГАЧІ, там тепер переверють закиди проти поліції у брутальному поводженні з членами Червоної бригади, заарештованими у зв'язку із злочинами в в'язненні американського генерала Дж. Дозієра. Один із цих „бригадистів” зізнав на суді, що поліція кілька разів побила його та вжила на ньому електричний шок.

У ФРАНЦІЇ ВІДБУЛАСЯ ПЕРША ЗМІНА В УРЯДІ. відколи президентом країни став Франсуа Міттеран. Резігнацію міністра національної солідарності Н. Квестві пояснюють тим, що він мав непорозуміння з президентом у справі ошадностей, які мають зменшити дефіцит бюджету соціального забезпечення. Міністер індустрії П. Драйфус уступив з приводу свого старшого віку і слабого здоров'я.

ЩОЙНО ТЕПЕР ВСТАНОВЛЕНО ПРИЧИНУ катастрофи літака Бойнг 747, що стався у 1978 році. Цей літак злетів в Індії, вбиваючи 213 осіб. Як виявилось, один із інструментів, що ним пілот встановлює висоту лету був несправний. Адвокати, які репрезентують фірму Бойнг, та конструктори тієї частини літака, доказують, що причиною катастрофи є некомпетентність пілотів.

ГОРОЖАНИН СССР, ЯКИЙ ГОЛОДУВАВ 37 ДНІВ, щоби дістати право візду до Західної Німеччини до його дружини та сина, має дістати візу. Й. Кіблєцький, який голодував разом із іншими шістьма союветськими горожанами, що також мають родини на Заході, втратив за час голодування 62 фунти. Він перервав свою голодовку 15-го червня ц.р. коли його із-за стану здоров'я перевезено до лікарні.

ІРАК, НАДЮЧИСЬ, ЩО РОЗПІНУТЬСЯ МИРНІ переговори з Іраном, повідомив, що останній його військовий частини залишили кордони Ірану. Президент Гусейн уважає, що відтягнення військ із кордонів Ірану є достатньою причиною для Іраку. Ірак розраховує на конференцію третього світу, що запланована на вересень у Багдаді.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Всі листи, дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не винен, бо божевільний...

Коли 30-го березня 1981 президент Рональд Реген, після виголошення промови, вийшов із готелю "Вашингтон Гілтон", 26-річний Джан Гінклі сказав собі півголосом, що почули деякі люди з невеликої юрби перед готелем: "Такої другої нагоди не буде". Після того перетиснувся серед гурту журналістів і цікавих прохожих та віддав з 22-калібрової пістолі вісім стрілі до Президента і його оточення. Поцілів Президента, двох мужиків з особистої охорони та пресового секретаря Джеймса Бреді. Реген і два інші поранені видужали, Бреді частинно спаралізований на все життя.

21-го червня ц. р. закінчилася кількатижнева судова розправа проти атентатника. 12-тичленна лава присяжних, 11 чорних мужиків і одна біла жінка, одностайно вирішили: "Джан Гінклі не винен, бо божевільний". Вони повірили адвокатам і психіатрам, які впевняли, що в хвилині стріляння до президента Регена і його оточення, Гінклі не здавав собі справи з свого вчинку, бо жив у відірванні від реального світу, жив у світі мрій і фантазій, був схізофреніком. Присяжні судді відкинули твердження інших психіатрів, покликаних прокуратурою, що Гінклі холодно планував замах на життя Президента і ані перед тим ані після того не зраджував позначки божевілья. Дальша доля Гінклі залежатиме ще від присуди судді, але його минула кара смерті чи в'язниці.

Звільнення від вини людини, яка стріляла і ранила Президента Америки та його трьох побічних, обурила американське суспільство. Можливо, що Конгрес схвалить закон, який внесе коректуру в судочинство, яке тепер уможливило звільнювати злочинців за формулою "бо божевільний". Якщо дійсно божевільний — має до кінця життя перебувати у божевільні, але мусить бути покараним за злочин. Очевидно, це не нормальна людина, яка стріляє до Президента країни тому, щоб повернути на себе увагу дівчини, яка не хотіла знати влізливця. Але кожний, хто старіється вбити другу людину, є несповна розуму. Американське судочинство повне щілин, крізь які злочинець може вийти на волю. Може справа Гінклі спричиниться до перевірки таких дивоглядів судочинства.

Пропагатор у ясі в ОН

До Америки прилетів московський патріарх Пимен, щоб виголосити промову на надзвичайній асамблеї "Об'єднаних Націй, присвяченій справі миру і розброєння". У "Свободі" надруковано протестний лист, що його вислала до Державного департаменту Консисторія Української Православної Церкви в Америці, обурена, що Уряд дозволив Пименові сюди прибути. Обурення українських духовників справедливе, всі ми обурені, що Москва використовує існування дипломатичних взаємин із ЗСА для насильства сюди своїх шпигунів і пропагаторів з дипломатичними паспортами.

Патріарх Пимен є власне тільки одним із таких режимових маріонеток, які мають різні формальні титули та які, проте, всі є слухняними слугами імперського режиму. У даному випадку сумно, що на послугах безбожницького режиму є особа, яка очолює Церкву в СССР, — але вже за царської влади в Росії справжня владою у Православній Церкві не була церковна ієрархія, а „прокурор Святішого Синода“, цивільна людина, з місією контролювати церковний апарат для русифікації і скріплення поліційного режиму, а не ширення слова Божого.

Пимен, очевидно, виголосить промову, сповнену милолюбних фраз, у тому самому дусі, як промовляв в ОН Андрей Громико. Бо ціла Православна Церква в СССР є тільки частинкою машини. Державна верхівка Америки і всі ті, які знають історію Сходу Європи і суть та характер „марксо-ленінської“ імперії, свідомі, що Кремль вислав це одного з його пропагаторів, якому, мабуть, написав промову дотичний урядовець з КГБ. Виступ Пимена в Об'єднаних Націях найменшого політичного, ані церковного значення не має. Це тільки черговий глум над Об'єднаними Націями, як установою, що була покликана для зберігання у світі миру, — черговий глум над ідеєю замирення у світі та над релігією і Церквою, яка наказує жити у мирі. Хто може поважно сприймати слова такого большевицького пропагатора зодягненого для декорації у патріаршу ясу?!

НЕСПОДІВАНА СИЛЬНА БУРЯ, ПРАВДОПОДІБНО, сполучена з торнадо навістила цього тижня околиці Сівер Рідж Парк в стейті Нью Джерсі. Ця місцевість, відома її поселення в ній емігрантів, розташована близько Атлантичного океану, зазнала великого знищення домів, городів та довкілля. Жертв у людях не було.

У ПОЛІТИЧНИЙ НАСТАНОВИ АМЕРИКАНСЬКИХ жінок можна бачити певні зміни. Жінки щораз більше цікавляться активно політичним життям країни. Різні опити та факти доводять, що жінки тепер частіше процентно приступають до голосування і більшість з них має демократичні симпатії, що дуже непокоїть республіканців.

Советська економіка терпить на двояку незбалансованість: галузеву і територіальну. Управління в положення воєнної і важкої промисловості (із т. зв. групи „А“) і прямо злочинне, каригідне занедбаність легкої і споживчої промисловості та сільського господарства довело до так критичного стану цілої економіки, що про нього не може мовчати навіть сама советська пропаганда. Звідси теж нова „продовольча програма“ 1982-1990 років, з призначенням майже однієї третьої капіталовкладень у сільське господарство; „соціальне перетворення села“ на його „зближення із містом“, вивершені, гучномовні обіцянки про „різке піднесення сільськогосподарської продукції в загальному“, утворення „самостійного агропромислового комплексу“ ітп. Все це ставиться сьогодні у центр советської відкривачої новизни, що у її розголосі і устремліннях відчувається водночас виразні, невідчужені тенденції і намагання режиму прикрити і притупити економічними аргументами і елементами його це інші, куди важливіші демографічно-політичні русифікаторські замисли і затії.

Галузева незбалансованість загострилася, поглибилася і примножилася в останніх роках ще її територіальним різноманітним, чи просто нерівномірним територіальним розподілом матеріальних і людських ресурсів. О. І. Холмогоров, старший науковий співробітник Інституту марксистсько-ленінізму при ЦК КП СС, доктор філософських наук, одверто пише, наприклад, у „Комуніст України“:

Коли надходить літо, то в багатьох виривають сподади про літні вакації у старому краю. Тому 70,60, 50 і 40 років мешканці наших західноукраїнських міст виїжджали літом на село, до своїх рідних чи знайомих, або в гори Карпати. На Гуцульщині найбільш популярні були своєго мальовничістю такі місцевості: Косів, Космач, Ворохта, Жаб'є, Криворівня, Яворів, Шешори, Яремче, Ямне, Річка, Миклукич і ін. На Буковині популярні були такі місцевості: Сколе, Синевіське, Коростів, Гребенів, Зелем'янка, Славське, Лавочне, Тухля і ін.

На Буковині, до Пидлуготого, виїздили на великий Митрополит, Кир Андрей Шептицький. Там у митрополіччях лісах він мав кедрову палату, куди в цей порі приїждило багато наших визначних людей. Недалеко, в Осмолоді й на гори Соколи, були пластові табори, що їх уфундував великий приятель молоді, Митрополит Андрей. Не забути були завжди відвідини пластової молоді в митрополіччях кедровій палаті. Після виступів молоді промовляв Великий Опікун і Дорогий молоді, а його слова залишали незагаснутий вогонь.

Багато наших людей виїждило вліт на лікування мінеральними джерелами і купелями до Трускавця та до Черча. Усі загадані старокрайові місцевості залишили незабутні, милі спогади в їхніх відвідувачів. Тепер, за океаном, наші вакації — серед зовсім інших обставин: ніхто вже не їде „на село“, бо тут немає сіл, ані в Карпати. Зате є великі можливості приємно й корисно провести вакації у наших літніх оселях, як: Союзівка, Гантер, Сумівська Оселя в Елленвілі, Верховина, Оселя ім. Ольжича в Лігачівці, вквітні — Вайлдвуд над Атлантиком.

Пластова Оселя „Вовча тропа“, біля Іст Четтем, і одумівська оселя „Київ“ в Аккорді біля Союзівки, призначені тільки для свого членства.

Маємо літні оселі біля Дітройту, Чикаго, є багато українських пансіонів на Флориді. Варт видати список усіх українських літніх осель і пансіонів, з поданням їхніх адрес і цінників.

„Вакаційники“, переважно люблять змінити свої літні оселі, щороку побувати в іншій оселі, але деякі, головні пенсіонери, тримаються своєї компанії, щоб мати своїх партнерів

А. Каміньський

НЕЧОРНОЗЕМНА ЗОНА РСФСР, ЯК ГІГАНТСЬКИЙ РУСИФІКАТОРСЬКИЙ ПЛЯЦДАРМ

за червень ц. р., у статті п. з. „Яскраві грані розвитку нової історичної спільноти“, що XXVI з'їзд КП СС серед багатьох завдань удосконалення народногосподарського комплексу виділив основну ланку — подальше поліпшення розміщення продуктивних сил і що „необхідність цього дестермінується насамперед нерівномірністю розташування природних багатств: скажімо, понад 90 відсотків усіх потенційних паливно-енергетичних ресурсів знаходиться в нас у віддалених від центру східних районах, головним чином у Західному і Східному Сибіру“.

Водночас він вказує також на незбалансований розподіл трудових ресурсів, стверджуючи, що „внаслідок історичних і географічних особливостей розвитку різних регіонів у ССРСР поки ще спостерігається нерівномірне розміщення трудових ресурсів: 75 процентів загальної їх кількості припадає на європейську частину, а на східні райони — лише 25 процентів“.

У плані новозапланованої агропромислової політики особлива роль припадає якраз Нечорноземній зоні РСФСР, яка, як відомо, включає в собі 29 областей і автономних республік з 52 мільйонами гектарів сільськогосподарських угідь. Холмогоров підкреслює, що саме цей величезний регіон „опинився у важкій порівняно з деякими іншими

економічними районами країни умовах“. Тому теж „у рішеннях XXVI-го з'їзду партії, а потім і в прийнятій після з'їзду постанові ЦК КП ССР і Ради міністрів ССРСР Про дальший розвиток і підвищення ефективності сільського господарства Нечорноземної зони РРФСР у 1981-1985 роках“ визначено широке коло заходів по розвитку цього району по перетворенню його в район високопродуктивного землеробства і тваринництва“. Далі: „завдання це таке складне і невідкладне, — говорив Л. І. Брежнев на XXVI-му з'їзді КП ССР, — що розв'язати його слід спільними зусиллями всіх республік і по можливості в короткі строки“.

Економічний аспект запрограмованого розвитку Нечорноземної зони РСФСР — це, однак, тільки один бік медалі стосовної матерії. В економічному відношенні — Нечорноземна зона РСФСР — це спотужніла, зависокона і помножена сільськогосподарська подоба всіх „Західно-Сибірських територіально-промислових комплексів“, „Ангаро-сірейських і Південно-таджицьких систем“, „БАМів“, нафтових і газопровідних магістралей, чи інших „гігантських побудов комунізму“.

В демографічно-політичному, однак, — це великомасштабний пляцдарм геополітичного наступу на неросійські, перш усього, серед-

ньоазійські народи ССРСР. Точніше: це потворний проект багатомільйонного переміщення і скопачення різних національностей з російським і іншими есеєвським європейським народами, на базі російської мови, як „самозрозумілої мови міжнародного спілкування“ і російської культури, яка „відкриває всім нашим народам широкий доступ до духовних багатств світової цивілізації“. Остаточна ціль: внаслідок стосування відомих засобів „безкорисної допомоги великого російського народу“ перетворити їх у сирій, багатонаціональний матеріал для єдиного радянського (читай: російського) народу“. Подібно, зрештою, мається діло і з усіма іншими „гігантськими побудовами комунізму“. Що про це якраз і йдеться в першу чергу, того не старається навіть особливо приховувати такий автор як Холмогоров. Він пише, наприклад, що „демографічна ситуація, що склалася, викликає необхідність більш органічного збалансування трудових резервів з програмно економічними потребами“ і що в тому плані, „особливо важливого значення набуває регулювання міграційних процесів і на цій основі перерозподіл трудових ресурсів з районів з надлишком робочої сили у райони, які відчувають дефіцит“. Тут Холмогоров покликається на самого Брежнева, який на XXVI з'їзді, „зачинив, що таку надлишкову робочу силу, яка є в Середній Азії, в ряді районів Кавказу необхідно активніше залучати до освоєння нових територій країни“.

(Продовження буде)

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Несподівана пошта

Коли в поштової скриньці так тісно, що годі встроїти руку, значить, між газетами й рекламним обиллям „барахлом“ може розцвісти білою квіткою приємний лист, можуть теж бути рахунки за телефонні базікання, за шпитальні, квартиральні контрибуції і можуть з'явитися чеки не тільки третього, кожного місяця в році, але й невеличкі чеки, чеки-гонорари, і це не фантазія, а істина.

Анонімних листів, листів з погрозами й посилок з розривними бомбами пошитої в мій пошті не було. І ось сьогодні виймаю із скриньки листа, адресованого машинкою, надавши мені знайомий. Розриваю коверту і ледь не вмилюю від дива. В коверті чек на досить поважну суму без ніяких внянень, чи доручень. От, прямо манна Божя летить мені протісінкою в руки, чудо якесь.

Не плати, не давай, не спомгай потребувач, — а бери, розкошуйся багатством, купуй, що хочеш, чепурись, наче та пава, чи лідь кудись, куди серце підказує, а ноги дадуть ще раду.

Та совість починає млюїти. Завіщо мені таке щастя? Може нагорода за те, що не була на з'їзді „Слова“, не

докучала людям свою жіночу творчість. А може якесь перекупство? Гроші прийшли, а вже згодом з'явиться „шейх“ з якимись нечесними пропозиціями, цур їм, та й пек.

Не їсться мені, не спиться, а голова, мов горнець, гуде, шумить і підзводнює... Від прибутку голова не болить, — каже приказка, і вір їй отій брехунці, отій обманці пестрословій. Прибуток лежить на столі, а голова розлітається наче.

А чергового дня вранішня пошта принесла знову листа.

„Шановна Пані!“

Як бачите, я зовсім розгубився в своїх шпаргалах, бо пишучи до Вас, замість листа — встроїв мого чека, якого мав вислати дружині. От вам і тема для майбутнього фейлетону“.

Н. Й.

„Шановний Пане!“

З болем серця повертаю Вам Вашу власність. Всі мої плани пропали. Весняний костюмчик, нова перука, лет на Гаваї і інші приємні речі.

Проте запевняю Вас, що тема для фейлетону мені цінніша від усіх отих витребеньок.

І. С.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про поворот доброї поведінки

Гай, гай, хто б подумав, що повернеться така забута в останніх роках частина товариського співжиття, як добра поведінка. А тим часом, либонь, за правилами історії, що все повторється, прийшов час на нове зацікавлення наукою доброї поведінки, а з тим курсами і книжками доброго тону. Американська преса пише в останніх днях про велику популярність усіх книжок, що подають сучасні вказівки, як поводитися, як їсти та як вдягатися.

Найбільше зацікавлення наукою доброї поведінки показують ті, які були студентами у бурхливих 60-70 роках. Вони, відкинувши в тому періоді всі родинні традиції, живучи під знаком демонстрацій і спротиву до існуючого суспільного ладу, переконалися, що їхні протести не допровадили до нічого кращого і нічого сильнішого. І саме, ті вихованки Вудстака, Кенту, комунальних садів, сьогодні бажають, щоб їхні діти навчилися як вести себе в товаристві, за столом, а головне в суспільному чи професійному житті. Бажають навчитися того також ті, які лили чи все ще лять вечерю перед телевізійним апаратом, тому, що батьків не було чи нема вдома, або вони розведені.

Отож нагло в Америці виростають, як гриби по дощі, курси поведінки, поодинокі й лекції, вказівки про неї у телевізійних програмах і в щораз нових виданнях книжок про „етикету“.

Ця нова мода знаходить загальну апробацію, а навіть призначення, зокрема серед старшого покоління, яке особливо втомлене постійним виявом браку доброго виховання у молодих людей. Розуміється, цей позитивний зворот в американській спільноті, не охопив усі верстви суспільності. Не надіймося, отже, що нагло зникнуть з підземки і вулиці Нью Йорку банди темноскірих хлопців і дівчат, сама поява яких навіває кожного холодною страху.

Але все ж нова (а рівночасно як же ж стара) мода на добру поведінку для нас особливо важлива. Вона потверджує істину, що її не зважуючи на бурхливі і несприятливі впливи 60-70 років, старалися втримати у нашій родині та у нашій спільноті: що чемність, пошанування старших і привітність були завжди частинкою української традиції. Вони зобов'язували у нас однаково на селах як і в містах та мали від давньодавнього впливу на нашу обрядовість.

Тому сьогодні з приємністю можемо ствердити, що ми були праві, коли старалися виховати тут виростаюче молоде покоління.

(Продовження на стор. 3)

Володимир Жила

СЬОМА ЗУСТРІЧ ПКУС

Найважливіше досягнення бібліографічної роботи того часу — це видання бібліографічних оглядів новітньої української літератури та бібліографії ретроспективного українського друку, що стали початком української національної бібліографії.

Запланована доповідь на цю сесію проф. Яра Славутича з Альбертського університету на тему „Україні в міжнародній бібліографії — MLA International Bibliography“ не відбулася через відсутність доповідача. Проте буде цікаво дещо сказати про успіхи цього науковця у ділянці реєстрування українців з усього світу, всіма мовами. На запрошення бібліографічного комітету МЛА проф. Славутич переїхав український відділ 1969 року і за дванадцять років (1980) добився таких наслідків: література — 13488 позицій, мова — 3,016, фольклор — 547, разом — 17,051. У цій доповіді проф. Славутич розглядає трудності бібліографічної праці, наводить обставини, в яких доводилося збирати українців, а також висловлює поради для майбутніх бібліографів, як відслідковувати, наприклад, Теофана Прокоповича, Мелетія Смотрицького чи „Слово о полку Ігоревім“ для української літератури чи культури взагалі. Немає сумніву, що українська міжнародна бібліографія — це важливе престижове засвідчення української гуманітарної науки.

На сесіях „Літератури І і II“ було прочитано п'ять доповідей. Сесією „Літератури І“ керувала проф. Ася Гумецька з Мишигенського університету. Тут проф. Володимир Жила виступив з доповіддю на тему „Моя доба“ — поема палкого заглиблення. Доповідач стверджує, що поема Яра Славутича „Моя доба“ є наслідком радості й крайньої страждання. Навіть заголовок стверджує, що поема стосується не лише доби, але більш специфічно емоцій, думок і дій самого автора. У багатьох випадках зацікавлення поета перетворюється між його особистого страждання, тоді він починає говорити через виявлення зовнішніх еквівалентів для змалювання

внутрішнього стану його душі. „Моя доба“ — це духовний вулкан, що безперервно вибухає, являючи нові поетичні проникнення, глибокі своїм змістом і чіткі формою.

Професор Богдан Романенчук з Ніягаського університету говорив на тему „Погляди Івана Франка на літературу й літературну критику“. Франкові погляди на літературу й літературну критику виявилися в багатьох критичних статтях, але він написав і декілька теоретичних праць, які показують розвиток його думок у літературознавстві. Він був обізнаний з усіма теоріями свого часу і попередніх віків західного світу і в своїй практиці використовував досягнення європейської критичної думки, хоч і деякими теоретиками не погоджувався і свої критичні думки про них виразно оприлюднював.

Доповідь проф. Яра Славутича „Совість віку: Поезія Святослава Караванського (не була прочитана) — це праця з циклу, в якому автор розглядає творчість українських правозахисників. Цей же цикл є „свого роду продовженням теми початку книжкової Славутича „Розстріляна муза“ що появилася 1955 року (англійське видання „The Muse in Prison“, 1956). У своїй основі реалістична творчість С. Караванського часто забарвляла неоромантичними мотивами боротьби за справедливість у суспільстві, за національне визволення, за свободу для народів. І тому не випадково у С. Караванського зацікавлення романтиком Байроном, творцем сильних вольових характерів, сонетами Шекспіра, а з класичної української літератури — передусім Тарасом Шевченком.

У галузі дослідження питання українсько-російських літературних взаємин у XIX сторіччя слід відзначити цікаву своїм задумом доповідь проф. Григорія Грабовича з Гарвардського університету. Його формулювання проблеми — не випадкове, а вичади, коли врахувати, що в советському літературознавстві українсько-російські взаємини можна розглядати тільки в контексті офіційної ідеології, а в несовєтській, зокрема еміграційній, науці що проблему здебільша ігнорують або, як у советському підході, трактують виключно в політичних та ідеологічних вимірах.

Сесією „Література II“ що складалася з двох доповідей, керував проф. Богдан Романенчук. Доповідь „Підружжя мотиви у Лесі Українці“, що її прочитала проф. Наталя

Пазуняк з Пенсильванського університету, була побудована на основі творів „Іоганна, жінка Хусова“ і „Забута тінь“. Тут названі в подружньому житті перемогі суспільний закон — Іоганна зберігає вірність нелюбому Хусові; та внутрішня перемога по стороні нічим непоборної любови до Учителя Христа і тим самим вірність своєму „я“, що виявлене в поведінці Іоганни. Цікаво прозвучало порівняння подружніх мотивів у Лесі Українці з подібними мотивами у її сучасника славного шведського драматурга А. Стріндберга.

Про нелегку дорогу до мрії кожного українця в розсіянні говорив проф. Микола Степаненко (Українська Могиланська-Мазепинська Академія Наук) у доповіді „Київ у поезії української діаспори“. Тема Києва з року в рік і з книги в книгу послідовно виливается в нахненні рядки, пеанії й гимни. Автор започаткував спробу прослідити відомим цієї теми в творчості визначних майстрів поезії старшого покоління.

Посилений інтерес до проблеми регіонально-мемуарних дослідів позначився в доповіді „Регіонально-мемуарні досліді й публікації д-ра Романа Миколаєвича, заступника голови Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій при Науковому Товаристві ім. Шевченка. Цією сесією керував проф. Володимир Жила. Доповідач стверджує, що дотепер вийшло близько 30 збірок монографій, присвячених окремим округам, повітам чи навіть селам. Вартість їх полягає, передусім, у тому, що вони подають безпосередні описи подій, про які не знайдеться або їх викривляється в офіційних публікаціях в Україні. Немає сумніву, що ці публікації служимуть як причинки, джерельні документи, необхідні для дальших студій нашої доби. Інтенсифікація роботи у цій галузі, як говорив д-р Р. Миколаєвич, пильна і невідкладна, бо вмирають старші віком люди, що пережили ті важкі події і можуть їх описати чи про них розказати. У ході дискусії над цією доповіддю виринули питання збору свідчень серед наших людей про жорстокості, що мали місце на батьківщині з метою створити фонд матеріялів про голокост в Україні. Такі матеріяли постійно збирають жиди й поляки, бо це найкращий спосіб дослідження злочинів з урахуванням усіх зовнішніх і внутрішніх політичних й соціально-умовлених факторів.

(Продовження буде)

Письменник і журналіст...

(Закінчення зі стор. 1)

інші були б напевно одержали нагороду „українського Пулітцера“, якщо б така у нас існувала. Це глибокі праці, писані ерудитом з широким знанням предмету, і з талантом та вмінням, бо Петро Балеї ще належить до того покоління, що дістало в свій час класичну освіту в Західній Україні, а велика освіта, начитаність і досконале знайомство з українським художнім словом робить читання його есеїв особливим досвідом для читача. Наш гість дякує за палкі слова схвалення його творчості, скромно не заохочує до компліментів собі, натомість з охотою розповідає про книгу, його великий труд, і як дійшло до того, що він взявся за такий „сухий“, як на колишнього белетриста-письменника, матеріал — критику марксизму.

Приймаючи це в 1948 році до Каліфорнії, бо там було тепло, спочатку не мав заміру писати на політично-економічні теми: більше вабила його художня література. Також треба було вивчити англійську мову (сам він з Холмшиши, тож знав з чужих мов польську, російську і німецьку та французьку).

Коли ж його син, — тепер відомий музикант Вірко Балеї, — почав вивчати в свою чергу філософію і сподіюся в Каліфорнії в 1961 році, з жахом побачив його батьку ту тенденцію, яка панувала по факультетах гуманістики в Америці, де вирозніло все скеровувалося на те, щоб глибоко розкрити СССР і робити промишляння мозку молоді в напрямі розвинення прихильності до марксизму. „Обов'язкову лектуру“ для студентів почав разом із сином читати „Золотий уривок“ мгр П. Балеї, студіюючи ґрунтовно праці, більша частина яких названа в бібліографії „Обезвласнене суспільство“ і становить там кількадесят позицій... Це імпозантний список „за“ і „проти“ марксизму, доповнений автором позо „обов'язковим“ списком з університету, вже не за вибором самого П. Балеї.

Український патріот і батько, та наскрізь гуманна і демократично переконана людина, знав П. Балеї, що треба молоді рятувати від марксистського дурману. Для цього не пошкодував майже 20 років свого життя. І ось перед нами книга, про яку може з правом сказати, що „в нашій літературі такого твору нема“. Це не тільки авторова думка, — так думають і ті (покищо їх небагато), хто прочитав 686-сторінкову книгу. Читачів, звичайно, мусить бути біль-

ше, якщо ми справді „шукаємо істини, щоб вона визволила нас“. Кошти? Все вистачило доведеться за власні гроші. А тепер, очевидно, нема мови, щоб кошти, вкладені в цей труд, повернулися авторові. Думка одна в нього, натомість, щоб „Обезвласнене суспільство“ знайшло дорогу до читача!

П. Балеї вже розпочав здійснювати переклад на англійську мову; переклад має бути готовий за кілька місяців. Це вимагає неймовірно великих зусиль, бо все, абсолютно все робить сам, — але одноразово це вдячна праця, коли брати під увагу те, що книга дуже-дуже не „часі“.

Пишучи критику марксизму, хотілося автору її дати прочитати і оцінити такому фахівцеві цієї ділянки, як був св. п. проф. д-р Всеволод Голубничий. На жаль, не встиг! Всеволод Голубничий відійшов із цього світу п'ять років тому.

Книга „Обезвласнене суспільство“ на підставі резюме англійською мовою потрапила на щастя, в поле зору одного американського видавництва, яке вже запросило П. Балеї видати його працю; тому з перекладом він тепер поспішає.

У праці над критикою марксизму письменник зазнав удачі — він зміг повідкривати такі твори, про які загальною люди, студіюючи марксизм, в Америці не знають (дехто успішно дбає про це). Йому допомогло в цьому бездоганне знайомство з російськими джерелами, про які мало відомо на Заході: їх тут промовчуют. В ЗСА існувала існує тенденція відштовхувати марксизм від лівізму — більшовизму, щоб „не псувати Марксову репутацію“. В Советському ж Союзі — навпаки, ті джерела, де можна знайти і побити і взаємозалежність між Марксом і вченням і більшовизмом Леніна, увиуклюються.

Це дало нашому письменникові особливу позицію бачити і зіставляти обидві сторони медалі, та дати докази, що марксизм, як і лівізм — це згуба нашої цивілізації і з ними треба боротися, невтомно і науково (не самою пропагандою), викриваючи суть цього згубного для кожного суспільства вчення. Щоб автора ніхто не обвинуватив у голословності та у „вириванні цитат з контексту“, П. Балеї велику третю частину своєї книги віддає переважно під документування своїх тез. Це широкі цитати з „класиків марксизму“, в яких вони самі стверджують свої погляди. Тож про, оголошену Марксом, „війну демокра-

тиї“ писав сам Маркс, даючи відсіч всім його майбутнім шанувальникам у Америці, чи де у світі, тим, що роблять його марксизм „демократичним“ замість „тоталітарним“, яким він є і таким його уявляв його творець-сам Карл Маркс.

Ідеаліст і патріот Петро Балеї так відповів на питання, що йому з труду 17-ти років прийшло: „Це була сплата боргу своєму народові-господареві, що вивів мене в люди“. В цьому відношенні він — представник Західної України.

Письменник цікаво судить про нашу діаспоральну політику. Він проникливо, глибоко і своєрідно висловлюється в обороні ген. Петра Григоренка, боронячи його від нападі з нашого боку в статті „Коли станемо політичним народом?“ Крашої оборони ледве, чи можна знайти. П. Балеї побоюється, що ця сама доля спіткала б і, наприклад, звільненого тепер би Миколом Руденком.

Руденкові „Економічні моноліти“ уважає Петро Балеї епохальною річчю, хоч на неї досі нема вичерпної і вдумливої критики. Сам він, як тільки дозволять час, планує написати такий ґрунтовний розбір твору Миколи Руденка. Це була б ціла брошура, не стаття.

Так само в планах політичний письменник П. Балеї має повернутися знову до критики економічної сторінки марксизму. Тут згадає П. Балеї, що первісно праця „Обезвласнене суспільство“ була значно об'ємніша, — це були тисячі сторінок. Потім, усвідомивши, що таку колосальну річ не прочитає читач, почав скорочувати. Але чимало залишилося, того, що сказати слід про цей предмет. Але наперед — переклад „Обезвласненого суспільства“ і збірка „Пан“, яку може разом видадуть УНСоюз і „Сучасність“.

У збірці „Пан“ є розважувальний матеріал, але є і легка філософія, як наприклад, в оповіданні „3 листів сильної людини“. Це справжня „мужеська проза“, щось, яку

КОНФЕРЕНЦІЯ ІСНО

Олбані, Н.І. — В суботу, 3-го липня ц.р., тут у приміщенні Стейтського університету при Вашингтон авеню (зала асамблеї — кемпус-сентер) відбувається відкриті сесія конференції Координаційної Ради ідеологічних споріднених націоналістичних організацій (ІСНО). Початок наради о год. 9:30 ранно, закінчення о год. 5:30 вечора.

Доповіді на конференції

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу в Кетскіпських горах біля м. Кергонксон, Н. Й.

ВІДКРИТТЯ ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ

П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЛИПНЯ 1982 р.

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА при звуках оркестри Аліка Худолія і Дорка Сенчишина

СУБОТА, 3-го ЛИПНЯ 1982 р.

Год. 8:30 веч. — Сольослів — Микола Фабрика Фортеліно — Ірина Фабрика Конференсьє — Аня Дидик

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА при звуках оркестри „Темпо“

НЕДІЛЯ, 4-го ЛИПНЯ 1982 р.

Год. 8:30 веч. — СПЕЦІАЛЬНА ПРОГРАМА з нагоди ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ у виконанні: Нусі Мартинюк, Картера Мк Адамса і Сані Тромси

Конференсьє — Аня Дидик

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА при звуках оркестри Аліка Худолія і Дорка Сенчишина

Велика холодна зала „ВЕСЕЛКИ“

Тел. Союзівки — (914) 626-5641

Новий етап в житті

оселі ім. О. Ольжича

Лігайтон, Па. — Тут у власній залі на оселі ім. Олега Ольжича підписано акт купна нової послисті, власником якої стала Організація Державного Відродження України.

Український громаді було відомо з нашої преси про те, що оселю стрінуло величезне нещастя. У листопаді минулого року несподівано вибух вогню, який знищив забудовані та все устатковані так звані „Палати“, яка служила довгі роки нашої громаді. Не дивлячись на таку велетенську втрату, власник оселі ОДВУ уважав за потрібне далі продовжувати таку важливу працю на оселі, навіть у таких тяжких несприятливих обставинах.

Після консультації із членами вирішено закупити послисті, яка межує з оселею та яка своїми забудованими та площею зможе заступити ту матеріальну втрату, яку спричинив вогонь. Це також дасть можливість відкрити літній сезон у 1982 році і продовжувати не легке, але шляхетне діло для добра нашої української громади.

Рішення ЦУ ОДВУ було переведено в життя 9-го червня ц.р. в залі новозакупленої послисті в присутності голови ЦУ ОДВУ-д-ра Богдана Шебунчака і членів Центральної Управи — інж. Петра Байбака, інж. Володимира Зуляка, Оresta Грабика, Миколи Яшука, Івана Яремчука та мгра Володимира Яцева. Акт купна між ЦУ ОДВУ і Зеноном Вінянським перевів нотар Еміль Каратницький. Перед передачею власності та підписанням акту купна Оrest Грабик, Іван Яремчук та мгр Володимир Яців у присутності Н. Вінянського ревірили інвентар у всіх 18-ох кімнатах, в залі, кухні та в магазині.

Новозакуплена послисті, зі своїми забудованими — мотель, бонгала, кухня, зал і басейн — не тільки збільшить вартість оселі, але й уможливить нашим гостям в часі літнього сезону краще та вигідніше перебування на оселі. Управа оселі, яку очолює Оrest Грабик, напевно, докладе всіх старань, щоб вповні задовольнити наших гостей під час їхнього перебування на оселі.

Старші громадяни, які після років тяжкої праці пішли на заслужений відпочинок, будуть мати можливість перебувати на оселі по знижених цінах. Наша молодь має нагоду провести свій вакаційний час у таборах „Золотого Хреста“, відкриття якого відбулося вже 4-го липня цього року. Управа оселі запланувала на цей сезон різні культурно-розважові імпрези, щоб упрямити гостям перебування на оселі.

Із набуттям нової послисті почався новий етап в житті оселі ім. Олега Ольжича. Фінансово-господарська комісія при ЦУ ОДВУ, яку очолює інж. Володимир

Про поворот...

(Закінчення зі стор. 2)

на зразках нашої давньої доброї поведінки.

А тим нечисленим, нашим молодим людям, що пі не прийняли та намагалися своїми виступами в громадському житті заперечувати її існування — радимо акційніше записатися на один із тепер модних курсів доброї поведінки.

О—КА

Пам'яті д-ра Романа Клюфаса

У понеділок, 29-го березня 1982 року, в Нью Йорку відійшов у вічність на 78-му році життя св. п. доктор права Роман Клюфас, колишній член УВО та багаторічний член ОУН, генеральний секретар ЦУ ОДВУ, секретар Крайового комітету Українського Визвольного Фонду в ЗСА, працівник Канцелярії УККА.

До похоронного заведення П. Яреми під час трини зійшлися багаточисленна родина Клюфасів в Америці і Канаді, друзі й знайомі, представники різних українських товариств і організацій, щоб віддати останню прислугу спочилому. Парох української католицької церкви св. Юра у Нью Йорку о. С. Шевчук відслужив панахиду. Інж. Петро Байбак, генеральний секретар ЦУ ОДВУ, попросив спочилого від Українського Націоналістичного Руху, ОДВУ та їх братніх організацій. Він згадав про невогнучу і жертвенну працю покійного на рідних землях і в Америці для добра української справи.

Д-р Володимир Душник, редактор англійського „Українського Квартальника“, попросив покійного в імені СКВУ і УККА, підкресливши колосальну організаційну його працю у підготовці I-го Конгресу Вільних Українців у Нью Йорку у 1967 році та творчий вклад у працю в УККА на протязі 25-ти років.

Д-р Роман Крупка попросив покійного від Українського Визвольного Фонду та від Товариства „Дністер“, 361-го Відділу УНС, де покійний був членом і головою.

У четвер, 1-го квітня, у церкві св. Юра о. С. Шевчук відслужив поминання у Службі Божої. Довга колона авт виїхала до Пантеону Вічності — на цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку. Гарна весняна погода немов заперечувала ще одну свіжу могилу. Після короткої похоронної відправи над могилою пролунала жалобна мелодія „Видиш, брате мій“.

Родина спочилого запросила присутніх на похорон на поминальну трапезу. Отець С. Шевчук виголосив молитву і поблагословив Божі дари. Поминальну трапезу проводив стричний брат покійного інж. Олександр Клюфас з Торонто. Сестра св. п. Р. Клюфаса Теодозія Савицька промовляла від осиротілої родини. Омелян Клюфас пригадав про молоді літа свого покійного брата. Ганна Савицька-Лішак попросила від молодого покоління ширшої родини Клюфасів. Слова присвяти пам'яті покійного виголосили — Микола Яшук від УНРУ.

Степан Селешко

ПРОПУЩЕНО ПРИЗВИЩЕ

В інформації „Вібулася Конвенція УБСоюзу“, надрукований у „Свободі“ з 30-го червня ц.р., пропущено у складі новообраного Голови Уряду УБСоюзу, призвище заступника головного секретаря Мирослава Чаповського. — Ред.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 7-го травня 1982 року відійшов у Вічність

наш Найдорожчий ТАТО, ДІДО І ПРАДІДІО

бл. п.

о. ПЕТРО ПОДОЛЯК

Цим висловлюємо нашу подяку всім, хто віддали останню пошану Покійному та своєму участю в похоронних відправах віддали йому останній поклін.

В першій мірі складаємо щирю подяку Преосвященішому Владиці Кіру Робертowi з Філадельфії за його достойну участь в похоронах, які він очолює і за прощальне слово над домовиною Покійного.

Сердечно дякуємо співслужителям похоронних обрядів Всесвітньому Отцям: о. деканові Іванові Лазар, парохам з Dearborn Heights, Mich.; о. Ігуменові Бернадові Панчуку, ЧСВВ, парохам з Hamtramck, Mich.; о. Константинові Височанському, ЧСВВ, парохам з Warren, Mich.; о. В. Рухий, парохам з Dearborn, Mich.; о. Петроу Галадза з Chicago, Ill.; о. Йосифу Шарі, парохам з Detroit, Mich.; о. Сепріелі Федіну, ЧСВВ; о. Дмитрові Височанському, ЧСВВ; о. Себастьянові Сабелю, ЧСВВ; о. Асрагамові Міллер, ЧСВВ; о. Іларіонові Бенедік, ЧСВВ.

Спеціальну подяку складаємо о. деканові Іванові Лазарові і о. Ігуменові Бернадові Панчуку за те, що вони трудилися організацією похоронів.

Отцеві Константинові Височанському дякуємо за те, що він заосередив Покійного Святою Тайною Єлеопомазання і який часто відвідував Покійного під час недуги в шпиталі разом з о. Дмитром Височанським.

Висловлюємо рідношу щирю подяку школі Сестер Василіанок у Hamtramck, Mich., її Управителю, Учителю та Учніям за їх милу участь в Похоронній Службі Божій.

Сердечно дякуємо також д-рові Іванові Смаєлю, лікарю з Detroit, Mich., за його посвяти і милосердну опіку в довічній недугі Покійного.

Дякуємо теж всім Знайомим і Приятелям і бувшим Парохам Покійного, які для ашанування його пам'яті зложили пожертви на Служби Божі і щедрі дати на суспільні і церковні цілі.

Ще раз дякуємо всім, що прибули на трини після похоронів і всім, що висловлювали наші Родині теплі слова співчуття.

Дякуємо за молитви. Нехай Господь Бог обдарує Вас всіх щедрим ласкам.

Щире Спасибі.

Смутком прибита

РОДИНА

У 25-ліття
Фонду Катедр
Українознавства (ФКУ)

ФОНД ІМ. СТЕПАНА І МАРІЇ ХЕМИЧІВ

для студій українистики в Гарвардському університеті в ділянці політично-суспільних наук.

Шановні Жертводавці

Список ч. 2.

1,100 дол. — інж. Роман Волчук.

1,000 дол. — Степан і Марія Хемичі.

400 дол. — д-р Степан і Марія Ворон.

По 200 дол. — Богдан і Марія Дайчаківські, Іван і Олександра Ковальчук, Іван і Марія Куземські, Олег і Тетяна Федішин, д-р Тарас Шегедін, д-р Володимир і Надія Шкільнич.

По 100 дол. — Люба Артимішин, Остап Балабан, д-р Любомир і Арета Ворон, Микола і Люба Галі, Юрій і Марія Гончаренки, інж. Ярослав і Ольга Городецькі, Віра Дайчаківські, Михайло Жупанський, Роман і Ніна Ільницькі, д-р Надія і Ігор Кімета, Оксана і Богдан Кузишин, Паскав Кучма, д-р Юрій Кушнір, Тарас Ліщинський, Володимир Назаревич, д-р Роман і Ліда Осінчук, д-р Ярослав і д-р Ірена Падох, проф. Ярослав і Христина Пеленаскі, д-р Володимир А. Петришин, д-р Володимир і Аркадія Петришин, д-р Мирослав і Люба Прокоп, Богдан і Марія Рубак, Ярослав Січинський, Р. і О. Сочинські, Анна і Богдан Тарнавські, д-р Роман і Алла Трохимчук, д-р Іларіон і Лариса Чолган, Теодор Юркевич.

По 50 дол. — Микола і Лідія Бульба, Дмитро Бобеляк, д-р Богдан Ворон, д-р Святослав Ворон, Марія і Роман Гаврилик, Володимир і Богдана Гнатківські, д-р Ірена Гребеняк, Оля Гришак, Оrest Дутка, Симон Забощий, д-р Миколу Залучий, Іван Кифор, Юрій і Марія Кнос, Атанас і Катерина Кобин, Б. і І. Пилип Куріло, інж. Миколу Лепкалюк, Леонід Лиман, Василь Мисак, Оrest і Марія Москаль, Христина Навроцька, Андрій Пащук, Степан Прокоп, Оксана Рак, Ярослав Рубель, Мирослав Смордовський, Євгенія Шарко, Микола і Ірена Шпетко, Марта Л. Ярові.

30 дол. — Роман Лехіцький.

По 25 дол. — Марія Домарядська, Михайло Філ, Петро Шиприкевич.

20 дол. — Володимира Михайлова.

Збірку акцію продовжується. Пожертви просимо слати на адресу:

UKRAINIAN STUDIES FUND

Harvard University

1583 Massachusetts Ave. • Cambridge, Mass. 02138

Дайте змогу вашим дітям провести незабутні вакації на Союзівці

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ДЛЯ МОЛОДІ, 1-14-го СЕРПНЯ 1982 р.

- Курси заповнені з метою розвинути зацікавлення та поглибити знання української мови, літератури, географії, історії, культури, навчання цих предметів відбуватиметься під наглядом спеціалістів у даній ділянці.
- В програмі також включені гостинні виступи науковців та мистців з Америки й Канади.
- Студенти матимуть можливість скористатися з різноманітної програми концертів і виставок, які відбуватимуться під час СВЯТКУВАННЯ МОЛОДІ в тому самому часі.

ХАРЧУВАННЯ І ПРИМІЩЕННЯ \$200.00.

Просимо виписати та вислати дописом частину на Союзівку:

SOYUZIVKA

Ukrainian National Ass'n Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446

Ім'я і прізвище

Адреса

Телефон

Дата народження

Вступайте в члени УНС!

Т-во СВ. СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

ПОВІДОМЛЯЄ:

на ПАТРІАРШІЙ ФОНД зложили:

ІУ — 82

по 100.00 дол. д-р Таїса Лукавська-Венк (в пам'ять б.п. Кришановича Івана Лебедовича і б.п. д-ра Мирослава Навроцького), д-р Роман і Лідія Смик, Євгенія Кохан (в першу річницю смерті Мужа б.п. Миколи Коханя), по 50.00 дол. Іосиф Губчак, Стефан і Ольга Ульячак, Стефан, Марія і Андрій Заплатинський (замість квітів на могилу б.п. м.г. Леоніда Крушельницького), Стефан, Марія і Андрій Заплатинський (замість квітів на могилу б.п. інж. Дмитра Кузика), д-р Юрія Старосольського, Ксенія Старосольська, по 30.00 дол. Анна Ткач (пожертва Остям Студитам), по 25.00 дол. Емма Послушна з Родиною (в першу річницю смерті Мужа і Батька б.п. Василя Послушного), Володимир Дибайло (замість квітів на могилу б.п. інж. Романа Карамана), по 20.00 дол. Іван Левончук.

З нагоди 90-ліття Уродин Блаженнішого Патріарха Йосифа на Патріаршій Фонд зложили:

1,000.00 дол. Богдан і Юлія Вертипорох, по 200.00 дол. Антін і Ірена Бачмага, по 20.00 дол. Андрій і Катерина Бук, по 500.00 дол. Маріїська Дружина, 100.00 дол. о. Я.Шуст, по 50.00 дол. І.Р.Гайда, Вілд. Союзу Українок, В.О.Сусла.

75.00 дол. Вілдін „Провидіння“, 40.00 дол. Б.М.Романів, по 25.00 дол. Д.Стахів, Вілдін Укр. Конгр. Ком., Вілдін. Укр. Нар. Союзу, по 20.00 дол. О.А.Басюк, М.В.Якимець, Р.Якимець, Р.К.Якимів, В.М.Пелешко, О.О. Пендаківський, С.Воланський, по 10.00 дол. В.С.Бабія, П.Бочук, В.М.Болоний, В.М.Цап, О.М.Герич, В.М.Ішчин, В.А.Ковач, В.С.Максимук, І.К.Ромаш, Т.М.Ромаш, Т.М.Сливінський, Р.М.Стець, В.Н.Шуст, С.А.Тарасюк, по 5.00 дол. М.Андрейко, М.Ю.Бурій, М.Чубатий, І.І.Хом'як, С.П.Гнатюк, М.М.Вашків, Т.Кравчик, В.М.Макіяч, М.С.Максимук, І.Е.Снігур, Ю.М.Сокора, Я.Л.Шумигора, І.М.Захарко, М.С.Заяць, 4.00 дол. Я.Гура, 3.00 дол. С.Ю.Піщів, 2.00 дол. І.А.Гомик, О.В.Гомик, Т.А.Комар, А.Копи-то, М.О.Литвин, Р.Окренік, Д.Ріфун, 1.00 дол. С. І. Осос, 1,054.12 дол. Базар у Філадельфії 4-го квітня 1982.

45.00 дол. Листа ч.1605 - Коляда у Філадельфії - збірщи- ки: Осип Петрович і Іван Кантор. Листа ч. 1545 - збірка у пам'ять б.п. Михайла Гайдюка - у Філадельфії - передав інж. Олія Голвачук. зложили: 100.00 дол. Володимир і Олена Горбовий, 25.00 дол. Я. І. М.Раховський, по 10.00 дол. інж. Юліан і Олена Головачук, Володимир і Марія Януш, Родина Ковалишин, 5.00 дол. Іван Ракочий, Листа ч. 1214 (1 частина) - переслав Роман Король з Доббс Фері, Н.І. зложили: 50.00 дол. Ростислав Соневицький (Йонкерс), 20.00 дол. Остап і Богдан Винник, У пам'ять б.п. Дмитра Кузика зложили в Трентоні, Н.Дж.: 25.00 дол. Володимир і Кекілія Дибайло, 20.00 дол. д-р Мирослав і Марія Лабунька,

Пожертви з Портленд, Орегон - передав д-р Роман Осінчук, зложили: 100.00 дол. Богдан і Параня Максимук, 20.00 дол. Том Клим, 15.00 дол. Мері Повелл, Пожертви Сіетл Вашингтон - передав д-р Роман Осінчук, зложили: по 100.00 дол. Володимир Кнос, Стефанія Шнайдер, 50.00 дол. Орест і Надія Даниш,

Укр.Патр. Товариство в Сиракузах, Н.І. - Збірка з похорону б.п. Івана Пігуляка - збірщик Петро Башуцький, переслав д-р Святослав Ключас, зложили: 20.00 дол. д-р Святослав і Галина Ключас, по 10.00 дол. Василь і Катерина Будзак, Антін і Пелагія Дашко, Анна Лазарів, Богдан Тимак, по 5.00 дол. Михайло Адамчик, Михайло Бобачий, Петро Башуцький, Теодор Бонтакі, Олександр Бриндзя, Осип Грицько, Іван Волошин, Орест Грицько, Стефан Грицько, Микола Гавур, Микола Гаджак, Михайло Гріб, Онурій Гріп, Стефан Дунік, м.г.р. Микола Дуплік, Омелян Єней, Теодор Іванів, Михайло Каній, Михайло Когут, Юхим Костюк, Ілько Куніць, Стефан Курпівський, Василь Лебедь, Петро Лушин, Василь Лазарів, Ілько Мигдаль, Евстахій Машталір, Микола Павлів, Павло Пічкур, Григорій Пікульський, Микола Проскуренько, Василь Равлішко, Стефан Рікулук, Іван Ріс, Григорій Свенційський, Євген Тишко, Ярослав Трач, Іван Тимчій, Василь Фендор, Матвій Шкорута, Тимко Шеробура, Михайло Шевчук, Олександр Шевчук, Михайло Шурик, Іван Шербаневич.

Укр.Патр. Товариство в Сиракузах, Н.І. - Збірка з похорону б.п. Івана Пігуляка - збірщик Петро Башуцький, переслав д-р Святослав Ключас, зложили: 20.00 дол. д-р Святослав і Галина Ключас, по 10.00 дол. Василь і Катерина Будзак, Антін і Пелагія Дашко, Анна Лазарів, Богдан Тимак, по 5.00 дол. Михайло Адамчик, Михайло Бобачий, Петро Башуцький, Теодор Бонтакі, Олександр Бриндзя, Осип Грицько, Іван Волошин, Орест Грицько, Стефан Грицько, Микола Гавур, Микола Гаджак, Михайло Гріб, Онурій Гріп, Стефан Дунік, м.г.р. Микола Дуплік, Омелян Єней, Теодор Іванів, Михайло Каній, Михайло Когут, Юхим Костюк, Ілько Куніць, Стефан Курпівський, Василь Лебедь, Петро Лушин, Василь Лазарів, Ілько Мигдаль, Евстахій Машталір, Микола Павлів, Павло Пічкур, Григорій Пікульський, Микола Проскуренько, Василь Равлішко, Стефан Рікулук, Іван Ріс, Григорій Свенційський, Євген Тишко, Ярослав Трач, Іван Тимчій, Василь Фендор, Матвій Шкорута, Тимко Шеробура, Михайло Шевчук, Олександр Шевчук, Михайло Шурик, Іван Шербаневич.

Пожертви з Портленд, Орегон - передав д-р Роман Осінчук, зложили: 100.00 дол. Богдан і Параня Максимук, 20.00 дол. Том Клим, 15.00 дол. Мері Повелл, Пожертви Сіетл Вашингтон - передав д-р Роман Осінчук, зложили: по 100.00 дол. Володимир Кнос, Стефанія Шнайдер, 50.00 дол. Орест і Надія Даниш,

Укр.Патр. Товариство в Сиракузах, Н.І. - Збірка з похорону б.п. Івана Пігуляка - збірщик Петро Башуцький, переслав д-р Святослав Ключас, зложили: 20.00 дол. д-р Святослав і Галина Ключас, по 10.00 дол. Василь і Катерина Будзак, Антін і Пелагія Дашко, Анна Лазарів, Богдан Тимак, по 5.00 дол. Михайло Адамчик, Михайло Бобачий, Петро Башуцький, Теодор Бонтакі, Олександр Бриндзя, Осип Грицько, Іван Волошин, Орест Грицько, Стефан Грицько, Микола Гавур, Микола Гаджак, Михайло Гріб, Онурій Гріп, Стефан Дунік, м.г.р. Микола Дуплік, Омелян Єней, Теодор Іванів, Михайло Каній, Михайло Когут, Юхим Костюк, Ілько Куніць, Стефан Курпівський, Василь Лебедь, Петро Лушин, Василь Лазарів, Ілько Мигдаль, Евстахій Машталір, Микола Павлів, Павло Пічкур, Григорій Пікульський, Микола Проскуренько, Василь Равлішко, Стефан Рікулук, Іван Ріс, Григорій Свенційський, Євген Тишко, Ярослав Трач, Іван Тимчій, Василь Фендор, Матвій Шкорута, Тимко Шеробура, Михайло Шевчук, Олександр Шевчук, Михайло Шурик, Іван Шербаневич.

Укр.Патр. Товариство в Сиракузах, Н.І. - Збірка з похорону б.п. Івана Пігуляка - збірщик Петро Башуцький, переслав д-р Святослав Ключас, зложили: 20.00 дол. д-р Святослав і Галина Ключас, по 10.00 дол. Василь і Катерина Будзак, Антін і Пелагія Дашко, Анна Лазарів, Богдан Тимак, по 5.00 дол. Михайло Адамчик, Михайло Бобачий, Петро Башуцький, Теодор Бонтакі, Олександр Бриндзя, Осип Грицько, Іван Волошин, Орест Грицько, Стефан Грицько, Микола Гавур, Микола Гаджак, Михайло Гріб, Онурій Гріп, Стефан Дунік, м.г.р. Микола Дуплік, Омелян Єней, Теодор Іванів, Михайло Каній, Михайло Когут, Юхим Костюк, Ілько Куніць, Стефан Курпівський, Василь Лебедь, Петро Лушин, Василь Лазарів, Ілько Мигдаль, Евстахій Машталір, Микола Павлів, Павло Пічкур, Григорій Пікульський, Микола Проскуренько, Василь Равлішко, Стефан Рікулук, Іван Ріс, Григорій Свенційський, Євген Тишко, Ярослав Трач, Іван Тимчій, Василь Фендор, Матвій Шкорута, Тимко Шеробура, Михайло Шевчук, Олександр Шевчук, Михайло Шурик, Іван Шербаневич.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріаршого Фонду - складає щирі подяки усім Вельмишановним збірщикам і жертводавцям. Всі дані на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна відтворювати від податку: IRS No. 23-74380645. Чеки просимо виписувати на:

Стрия квітучі береги...

Хоч сотня учасників чергової товариської зустрічі стрийчан, що відбулася шостою червня ц.р. в залах Плас- тового дому в Нью-Йорку, не відповідала свого регіонального гмму „Крилець, крилець сокола дай“, цент- ральною темою якого є Ст- рий-річка береги, то без нія- кого сумніву, зустріч викона- ла намічене завдання: відно- вила давні зв'язки й віжві- жила спомини днів молодості.

Відкриваючи зустріч, ко- лишній стрийський адвокат Ярослав Падох пригадав що сорокову територіальну мозаїку, що й на ім'я Ст- рийщина, яку з минулого сторіч- чя творили галицькі повіти долиньський, болехівський, сільський, стрийський, жи- дацький, журавенський й миколаївський (над Дніст- ром).

Несуцільна ані під геогра- фічним, ані антропологіч- ним оглядом, ця простора провінція, яка відіграла ви- значну роль у житті захід- но-українських земель, бу- ла твором судово-адмініст- раційного характеру. Не- дивно, що ще досі підносять свої права до значної її час- тини племенні означені су- сіди бойки.

„Крилець, крилець сокола дай, Полюк, злеу в рідний край, Де рідна хата наче в віночку, Сади доволу, горігорочки Стрия квітучі береги, Ліси, діброви, гай, луги, А верхи гір сягають зір.“

Хоч і без „Крилець соко- ла...“ спомини й туга за цим далеким рясм притягнули на зустріч чимало стрийчан. Вітаючи їх, ведучий зустріч- чо, назвав з-поміж них п-і Залеську, дружину улюбле- ного стрийського гімназій- ного професора с.п. Тадея Залеського з донькою проф. Лярісою Залеською; м.г.р. Євгенію Цісик, дружину не- менш улюбленого професо- ра гімназії й директора ук- раїнського семінарії у Стрию Омеляна Цісика; м.г.р. Ірену Винницьку-Пеленську, го- ловного редактора збірника „Стрийщина“ і її сестру й по- мічницю проф. музики До- ру Винницьку-Добрянську; радника одного зі судів Ст- рийщини д-ра Василя Палід- вора й його дружину; проф. Остапа Савчинського, вида- вця й редактора журналу, присвяченого Стрийщині, „Квітучі береги“, з дружи- ною. Тепло привітав та кож гостю, яка часто пласту- вала в Стрийщині та по її „горах і горбочках“, м.г.р. Уляну Старосольську, яка, продовжуючи піонерське ді- ло „стриянки“ Наталії Коб- ринської, є редактором жі- ночого журналу на поселен- нях „Наше Життя“ у Нью- Йорку.

Також представив веду- чий програмою господарів зустрічі та виданих діячів Комітету Стрийщини д-ра Миколу Ценка, голову; сек- ретарку Стаху Мілянчик, касира Лева Штинду, імпре- зову референтку та господиню зустрічі Володимирю Па- дох, співредакторку „Стрий- щини“ м.г.р. Клементи Баб'я- ка і згаданого вже проф. О. Савчинського.

Вони інформували прису- тніх про працю Комітету, його фінанси, а особливо про стан підготовки до друку збірника „Стрийщина“. У їх звітках, як звичайно, тісно помішався песимізм. Хоч за словами редакторки цього видання, 50 відсотків книж- ки, яка вийде в двох томах, на приблизно 1,200 сторін- ках друку, вже зложено, а 25 відсотків вже складаються, проте деякі статті ще не закінчені, в тому одна з най- важливіших — історія Ст- рийщини.

Вислови турботи за завер- шення цього вже понад деся- тирічного діла, пов'язалися зі ширим побажанням спів- робітників збірника проф. Л.Шанковському повороту до повного здоров'я й праце- здатності після важкої недуги. Присутні погоджувалися у тому, що постійне змен- шування числа активних стрийчан, інфляційні вимоги договору з друкарською ви- ключають дальші проволі- кання у виданні книжки. З дбайливістю комітет зустрічі приготував мистец- ко-розвагову програму. Її осередком був виступ молоді пари мистців: скри- палі Меланії Купчинської,

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омелян Твардовський

ВІДБУЛИСЯ СПОРТОВІ ТУРНІРИ НА ВОСЬМОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ФЕСТИВАЛІ

Голмдейл, Н.Дж. — У су- боту, 19-го червня ц.р., з ве- ликим успіхом пройшов 8- ий з черги Український Фе- стиваль в Гарден Стейт Артс Центрі в Голмдейлі. у різномірних програмах якого взяло участь разом коло 10,000 осіб. Велике число любителів спорту — відбиванки і копаного м'яча, було свідками цікавих та емоційних ігор, турнірів у згаданих ділянках за пам'я- тові трофеї Фестивалю. Спортові програми розпо- чалися о годині 10:30 ранку і закінчилися, згідно з пляном, в 4:30 по полудні, тобто перед вечірньою го- ловною програмою.

ВІДБІВАНКОВИЙ ТУРНІР ЖІНОЧИХ ДРУЖИН

У цьому турнірі взяли участь чотири спортові дружини — три американські і одна українська, якою була І-ша дружина УСВТ „Ч.Січ“. До речі, до турніру були запрошені теж україн- ські дружини з Філадельфії, Па., і Йонкерсу, Н.І., на жаль, вони не виявили ба- жання взяти участь. Змага- ння звіткового турніру пройшли круговою систе- мою; І-ша дружина УСВТ „Ч.Січ“ перемогла усіх своїх суперниць і цим самим здобула звання пер- шуна і великий трофей Фе- стивалю. Індивідуальні на- гори найкращої змагальни- турніру здобула Сузанна Кузінська, а найкращою ви- кладачкою — Люся Тишка, обидві з „Ч.Січ“. Нагороду за друге місце здобула аме- риканська відбиванкова дружина „Мейплс“, з якої індивідуальні трофеї найкращої стиначки і за най- кращі серві здобули, відповідно, Керен Швайцер і Дотті Вілардо.

Кінцевий показник таблиці Ігор:

УСВТ „Ч.Січ“ Ньюарк В.К. „Мейплс“ Савт Орандж В.Л. „Мейплс“ Савт Орандж В.К. Мейплс В.Л. Лівінгстон В.К.

У чоловічій групі відбу- лися єдині змагання, в яких білоруський відбиванковий клуб переміг збірну Північ- ного Нью Джерсі 3:2 сетами. Обидві дружини були нагороджені пам'ятковими трофеями Фестивалю.

ТУРНІР КОПАНОВОГО М'ЯЧА

У турнірі змагалися чотири дружини круговою системою 2 x 20 хвилин. Перша зустріч турніру між дружинами СК „Кугарс“ (вихованці середньої школи Коламбія Мейплвуд, тренер Євген Чижович) і дружиною старших юнаків УСВТ „Ч.Січ“ закінчилася ремісним вислідом 5:5. Провідниками дружини „Ч.Січ“ були Андрій Гур і Богдан Кравчук. У другій змаганні для УСВТ Нью Йорк переміг УСВТ „Ч.Січ“ І вислідом 3:2. В дальших іграх „Ч.Січ“ пере- могола „Ч.Січ“ ІІ 8:5, „Кугарс“ — УСВТ 4:3, „Кугарс“ — „Ч.Січ“ І 5:1 і УСВТ — „Ч.Січ“ ІІ 6:2. Провід- ником УСВТ-у Нью Йорк був С. Коваленко, провідником „Ч.Січ“ — Анатолій Охри- менко.

Кінцевий показник таблиці Ігор:

СК „Кугарс“ Мейплвуд... 5:1
УСК Нью Йорк... 4:2
УСВТ „Ч.Січ“ І... 2:4
УСВТ „Ч.Січ“ ІІ... 1:5

Великий трофей і менші індивідуальні вручено дру- жині „Кугарс“, трофей за друге місце вручено провід- никові УСВТ-у. Індивідуаль- ний трофей найкращого змагача турніру здобув змагун УСВТ-у Бетіно. Усі змагун турніру одержали вільні квитки на головну концертну програму Фе- стивалю. Судував в усіх змаганнях професійний су- ддя ЮСФА Михайло Сер- гій. У загальному спортові програму Фестивалю пройшла чітко й успішно, і нею були вдоволені числен- ні глядачі й любителі обидвох ділянок спорту. Усі дружини і їх провідники заздалегідь заповнили свою участь у спортовій програмі наступного 9-го Українсько- го Фестивалю, який відбу- деться у 1983 році.

НОВІ УСПІХИ ТЕНІС- ТИВ УСВТ „Ч.СІЧ“

В першій rundі тенісово- го турніру за першество Нью Джерсі Данило Нагір- ний переміг Дрю Мальдона- до 6:1, 6:1 і цим самим заакваліфікувався до даль- ших ігор. Люба Матківська багатократна першунка середньої школи Милбурні УСЦАК, колишня учасниця, а пізніше інструкторка Спортової Школи УСВТ „Ч.Січ“, була прийнята на студію в університет Віллі- нова де вже навчається її сестра Зеня з такими ж ося- гами як і Люба. Обидві сес- تري, активні змагальни УСВТ „Ч.Січ“, репрезенту- ватимуть цей університет у тенісовому сезоні вищих шкіл.

РОЗШУКИ

БУВША ВЧИТЕЛЬКА села Сновичі, Золочівського повіту шукає КОГОСЬ з ЦЬОГО СЕЛА. Прошу давниоту „collect“, на ч. (802) 246-8127 або написати листа на адресу: DORA BAKOVYCH 714 West Luke Avenue Phoenix, Arizona 85013

PIZNE

Sponsor wanted For TV Cable Programs Coast to Coast (212) 757-2745

Need publicity? Hire a Press Agent all Media Coverage (212) 757-2745

Models & Talent for TV-FILM-EXTRAS-STAGE Commercials, Advertising, Publicity Service Agency (212) 757-2745

REAL ESTATE

ELLENVILLE AREA 5 garden apts. on 3 acres in very good condition, good return. Low rate mortgage by owner. For info. call: (212) 932-1644, or (914) 647-5250

A. E. SMAL & Co.

REAL ESTATE & INSURANCE 1733 Springfield Avenue Maplewood, N.J. 07040 (201) 761-7500

Приймає всі роди забезпе- чення, зокрема на особові і вантажні авта та мото- цикли; від вогню, від від- повідальності і бонди на життя і акцидентів полі- си.

Продає і приймає на про- даж нерухомості в Мей- пелвуді, Ірвінгтоні та всіх доокочинних місцевостях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, І КОЛІНЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуґа ШЦА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere In New Jersey. Також займаємося похоро- нами на цвинтарі в Бавнд Брукі у перенесенням тіл- них Останків з різних країн саути.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Ter.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

НАЙБІЛЬШ АКТИВНИЙ ЧАС БУДІВНИЦТВА У літніх місяцях в Нью Йорку та околиці стоїть перед великою загрозою. Один із головних провідників будівни- чої ч. 282 Джан А. Коді матиме у липні процес за хабарництво в будівельних підприємствах. Рівночасно юнія, яку він очолює, погрожує страйком. Якщо до такого дійде, тоді будівельні праці зовсім припиняться так в Нью Йорку, як і довкола нього.

СЛУХАЙТЕ
РІДНІ АКОРДИ

УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ
З РАДІОСТАНЦІ WPOW — 1330 AM
З НЬО ЙОРКУ КОЖНОЇ НЕДІЛІ

о год. 5:30 по полудні

На СОЮЗІВЦІ
КУРСИ — ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧИХ
ТА ЗАВАНСОВАНИХ
СТУДЕНТІВ ТАНКУ:

18-31-го липня

Курси стилізованих українських танків
Веде Стефанія Антоняк-Чалпинська

15-28-го серпня

Курси українських народних танків
Веде Петро Марунчак

Харч і приміщення \$170.00

Навчання \$50.00

Просимо зголошуватися на адресу СОЮЗІВКИ:

SOYUZIVKA UNA ESTATE

Forrdemoore Rd. • Kerhonkson, N.Y. 12446

(914) 626-5641

Збірка замість квітів на могилу б.п. Марії Ключас в Ліпколі.

Р.І. - зібрав і переслав д-р Богдан Кузьма.

зложили: по 25.00 дол. д-р Г.І. Л.Бурбело, д-р Тарас І.І. Ганушевський, д-р Іван Дідух, д-р Іван І.А.Кузичи, д-р Прислав і Ніна Король, м.г.р. А.І.А.Озьяки, д-р М.Яцук, д-р Богдан і Таїса Кузьми.

Товариство Свята Софія - Комісія Патріаршого Фонду - складає щирі подяки усім Вельмишановним збірщикам і жертводавцям.

Всі дані на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна відтворювати від податку: IRS No. 23-74380645.

Чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Assoc. — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

У списку жертводавців на Патріарший Фонд ІУ-82